

PROTOCOL PER A LA PREVENCIÓ, DETECCIÓ I

ACTUACIÓ EN CONTRA DE L'ASSETJAMENT

SEXUAL I PER RAÓ DE SEXE

Índex

DECLARACIÓ DE PRINCIPIS, OBJECTIU I ÀMBIT D'APLICACIÓ DEL PROTOCOL	3
L'objectiu.....	3
MARC LEGAL.....	3
Conductes atemptatòries contra la llibertat i indemnitat sexuals.....	3
Conductes d'assetjament i discriminatòries per raó de sexe i en pro de la igualtat efectiva d'homes i dones	3
DEFINICIONS I CONCEPTES PREVIS.....	4
L'assetjament sexual	4
No verbal	4
Verbal	4
Físic.....	4
La discriminació per raó de sexe o orientació sexual.....	4
Tipologia i subjectes implicats.....	5
Assetjament d'intercanvi.....	5
Assetjament ambiental	5
Els tipus de vincle entre la persona assetjadora i la persona assetjada, poden ser:	5
ACTUACIONS PREVENTIVES	5
Difusió del protocol, accions preventives i de formació	5
Revisió i avaluació del protocol.....	5
Identificació de situacions de risc potencial i mesures de prevenció	5
ÒRGANS INTERNS DE SEGUIMENT DEL PROTOCOL	5
Delegat/da per a la prevenció, la detecció, l'actuació i la resolució de situacions d'assetjament sexual, discriminació per raó del sexe i de l'orientació sexual,.....	5
Comissió per a la prevenció, la detecció, l'actuació i la resolució de situacions d'assetjament sexual, discriminació per raó del sexe i de l'orientació sexual:	5
Integrants de la Comissió Club Atlètic Manresa	6
PROCEDIMENTS.....	6
Garanties dels procediments i terminis	6
Procediment de queixa	6
Estadi inicial: Comunicació i Formulació d'una queixa	6
Anàlisi dels fets: Recollida d'informació.....	6
Conciliació informal (si fos necessària)	6
Resolució i Resultats:.....	7
Procediment de denúncia	7
Instrucció del procediment	7
Mesures provisionals durant la instrucció	7
Resolució del procediment.....	7
ANNEXOS: Situacions de risc i model de denúncia.....	8

DECLARACIÓ DE PRINCIPIS, OBJECTIU I ÀMBIT D'APLICACIÓ DEL PROTOCOL

La violència de gènere i d'assetjament sexual està present en tots els àmbits de la vida social i també en l'entorn de l'esport. Aquest fenomen, atempta contra un nombre significatiu de drets fonamentals bàsics de la persona: la llibertat, la intimitat i la dignitat, la no discriminació per raó de sexe, la seguretat, la salut i la integritat física i moral.

Aquestes situacions no surten a la llum donat que sovint les persones afectades no identifiquen aquestes conductes com situacions de violència de gènere; tenen sentiments de culpabilitat al respecte o bé no es decideixen a denunciar per por a possibles represàlies.

En resposta a aquestes situacions, Club Voleibol Reus presenta aquest protocol amb la finalitat d'assolir compromisos sobre la informació, la prevenció, la mediació i la supressió de conductes assetjadores.

L'objectiu és establir un procediment intern per tal de canalitzar les queixes que hi pugui haver i facilitar la seva resolució dins del propi Club o derivant-los als recursos existents.

També haurà de ser respectuós amb les garanties de presumpció d'innocència i confidencialitat.

Amb la implantació d'aquest protocol, Club Voleibol Reus porta a la pràctica els diferents valors i principis que el defineixen amb l'objectiu d'aconseguir un entorn estable, segur i respectuós per a totes les persones que en formem part: esportistes, directius, professionals i voluntaris, tenint especial cura entre els esportistes i les condicions de convivència entre ells i el seu entorn.

Aquest protocol es portarà a terme en totes aquelles situacions que es donin tant de forma presencial, com de forma telemàtica per ús de les noves tecnologies, tenint especial atenció a les situacions generades en les xarxes socials, tant de contingut públic com privat.

El present protocol s'aplicarà també a les persones menors d'edat tenint en compte l'especial condició de vulnerabilitat de nens, nenes i adolescents. En aquest sentit, es tindrà en compte el major risc de manipulació i coacció per part dels adults, sobretot si existeix algun tipus de vinculació personal entre ells, ja sigui esportiva o emocional.

D'acord amb aquests principis, Club Voleibol Reus declara que l'assetjament sexual i les conductes discriminatòries per raó de sexe i orientació sexual **no seran permesos ni tolerats sota cap circumstància.**

MARC LEGAL

Conductes atemptatòries contra la llibertat i indemnitat sexuals

El codi penal espanyol (Ley Orgánica 10/1995, de 23 de noviembre, del Código Penal) estableix diferents conductes, que per la seva gravetat, poden ser constitutives d'atacs a la llibertat i indemnitat sexual.

Dins d'aquestes conductes hi trobem, entre d'altres, l'agressió i abús sexual (violació), l'assetjament sexual (sol·licitar favors de naturalesa sexual), l'exhibicionisme i la corrupció de menors.

Conductes d'assetjament i discriminatòries per raó de sexe i en pro de la igualtat efectiva d'homes i dones

Diverses lleis, tant estatals com autonòmiques, defineixen situacions que poden ser considerades tant com assetjament sexual com discriminatòries per raó de sexe o d'orientació sexual.

Entre altres, la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes i la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.

En l'àmbit de menors, cal esmentar l'article 15 i 16 de la LO 8/2021 de protecció integral de la infància i l'adolescència enfront la violència. Totes aquestes conductes, han de ser denunciades enfront de l'autoritat competent, ja sigui Fiscalia, Jutjat de Guardia o Policia, sense perjudici de l'orientació que es pugui dur a terme en l'aplicació d'aquest protocol.

DEFINICIONS I CONCEPTES PREVIS

A efectes simplificatius, procedirem a definir de forma no exhaustiva ni limitativa algunes conductes, a tall d'exemple:

L'assetjament sexual ha estat definit com la situació en la qual es produeix qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat d'índole sexual, amb el propòsit o l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una persona, especialment quan es crea un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant o ofensiu.

A títol d'exemple, assenyallem alguns comportaments que per sí sols o conjuntament amb d'altres, poden evidenciar l'existència d'una conducta d'assetjament sexual.

No verbal

Mirades lascives al cos.

Gestos obscens.

Ús de gràfics, vinyetes, dibuixos, fotografies o imatges de contingut sexualment explícit.

Cartes, notes o missatges de correu electrònic de contingut sexual de caràcter ofensiu.

Verbal

Fer comentaris sexuals obscens i ofensius.

Fer bromes sexuals obscenes i ofensives.

Formes d'adreçar-se a algú denigrants o obscenes.

Difondre rumors sobre la vida sexual d'una persona.

Preguntar o explicar fantasies, preferències sexuals.

Fer comentaris grollers sobre el cos o l'aparença física.

Parlar sobre les pròpies habilitats / capacitats sexuals.

Convidar persistentment a participar en activitats socials lúdiques, tot i que la persona objecte de les mateixes hagi deixat clar que resulten no desitjades i inoportunes.

Oferir / fer pressió per concretar cites compromeses o trobades sexuals.

Demandes de favors sexuals.

Físic

Apropament físic excessiu.

Arraconar, buscar deliberadament quedar-se a soles amb la persona de forma innecessària.

El contacte físic deliberat i no sol·licitat (pessigar, tocar, tocaments no desitjats).

Tocar intencionadament les parts sexuals del cos.

La discriminació per raó de sexe o orientació sexual, la diferència principal entre l'assetjament sexual i la discriminació per raó de sexe o orientació sexual és que mentre el primer té un component sexual, el segon té a veure amb discriminacions relacionades amb el fet de pertànyer a un sexe concret o una orientació sexual concreta, com ara, pel fet de simplement ser dona, estar embarassada o ser mare i/o voler exercir algun dret laboral previst per a la conciliació de la vida personal, familiar i laboral.

A títol d'exemple, l'assetjament per raó de sexe es manifesta per la repetició i acumulació de conductes ofensives adreçades a una persona per motiu del seu gènere (perquè no exerceix el rol que culturalment s'ha atribuït al seu sexe) com per exemple:

Conductes discriminatòries per raó del sexe o orientació sexual.

Formes ofensives d'adreçar-se a la persona.

Ridiculitzar, menystenir les capacitats, habilitats i el potencial intel·lectual **de l'altre sexe**.

Utilitzar humor sexista **o homòfob**.

Menystenir la feina feta per **l'altre sexe**.

Ridiculitzar les persones que assumeixen tasques que tradicionalment ha assumit l'altre sexe (per exemple, infermers homes).

Ignorar aportacions, comentaris o accions (excloure, no prendre seriosament).

Tipologia i subjectes implicats, la doctrina científica i la jurisprudència distingeixen entre:

Assetjament d'intercanvi es produeix quan es força la persona assetjada a escollir entre sotmetre's als requeriments sexuals o perdre certs beneficis implicant un abús d'autoritat. Són subjectes actius d'aquest tipus d'assetjament les persones que tenen poder per decidir sobre la relació (entrenadors i directius).

Assetjament ambiental és el comportament que crea un ambient intimidatori, hostil, ofensiu: comentaris de naturalesa sexual, bromes, etc. Normalment requereix insistència i repetició de les accions, segons la gravetat del comportament.

Els tipus de vincle entre la persona assetjadora i la persona assetjada, poden ser:

Assetjament horitzontal: entre companys/companyes

Assetjament vertical descendent: entrenador o directiu / esportista.

Assetjament vertical ascendent: esportista / entrenador o directiu

ACTUACIONS PREVENTIVES

A continuació, s'enumeren algunes mesures a desenvolupar de forma preventiva a efectes de minimitzar les situacions d'assetjament sexual, discriminació per raó de sexe o orientació sexual.

Difusió del protocol, accions preventives i de formació

Les persones a les quals s'aplica aquest protocol han de ser informades sobre la seva existència i el seu contingut mitjançant actes públics, escrits divulgatius (tríptics, etc.), així com per mitjans electrònics. Aquest Protocol ha de figurar en un lloc accessible a la web del Club.

Revisió i avaluació del protocol

Un cop aprovat, aquest protocol pot ser objecte de modificació per tal de millorar-ne l'eficiència en la seva aplicació. Igualment es pot reformar en cas que sigui necessari per tal d'adaptar-lo a la normativa i a les polítiques de l'entitat. La potestat, tant d'aprovar com de revisar el protocol correspon a la Junta Directiva del Club.

Identificació de situacions de risc potencial i mesures de prevenció. (Veure annex 1)

A continuació es farà una relació de possibles situacions de risc associades amb la pràctica esportiva, juntament amb la conseqüent mesura preventiva a efectes d'evitar situacions d'assetjament i discriminació, tenint en compte que aquesta relació no és limitativa.

ÒRGANS INTERNS DE SEGUIMENT DEL PROTOCOL

A efectes de prevenir, controlar, avaluar i resoldre les situacions donades, la Junta Directiva del Club Voleibol Reus designarà els següents càrrecs i comissions:

Persona delegada per a la prevenció, la detecció, l'actuació i la resolució de situacions d'assetjament sexual, discriminació per raó del sexe i de l'orientació sexual, serà la persona encarregada d'atendre les queixes i/o denúncies i iniciar els procediments posteriors, procediments del present protocol, aquesta persona és de la Junta Directiva.

Es farà servir l'adreça de correu electrònic del Club, posant en el motiu D'ACTUACIÓ PER ASSETJAMENT SEXUAL (prevencio@clubvoleibolreus.com) que servirà de bústia o bé el telèfon fem servir per informació del Club.

Veure model de denúncia en Annex 2.

Comissió per a la prevenció, la detecció, l'actuació i la resolució de situacions d'assetjament sexual, discriminació per raó del sexe i de l'orientació sexual:

Aquesta comissió estarà formada per un mínim de 3 membres, el Delegat/da que exercirà de President de la comissió, més 2 o més membres que faran de canals comunicatius els quals han de ser propers a tots els col·lectius del Club per tal de canalitzar possibles queixes o denúncies.

El Delegat/da s'encarregarà de resoldre els procediments i elaborar un informe anual per tal d'assegurar l'eficàcia del protocol així com dissenyar i efectuar les actuacions preventives.

Integrants de la Comissió Club VOLEIBOL REUS

Delegada: Anna Aragonès

Canals comunicatius: Josep Maria Cano i Montserrat Serres

PROCEDIMENTS

Garanties dels procediments i terminis

Totes les queixes i denúncies internes seran tractades amb rigor, rapidesa, imparcialitat i confidencialment.

La persona que presenta una queixa o una denúncia té el dret a:

Fer-se acompanyar per algú de la seva confiança al llarg de tot el procés. En el cas de menors serà una obligació.

Rebre informació de l'evolució de la denúncia.

Rebre informació de les accions correctores que en resultaran.

Rebre un tractament just.

La persona acusada d'assetjament sexual o d'assetjament per raó de sexe té dret a

Estar informada de la queixa/denúncia.

Rebre una còpia de la denúncia i respondre.

Fer-se acompanyar per algú de la seva confiança al llarg de tot el procés.

Rebre informació de l'evolució de la denúncia.

Rebre un tractament just.

La durada de tot el procés no serà superior als deu dies hàbils

Procediment de queixa

Aquest procediment es referirà a aquelles conductes que, a criteri de la víctima, puguin ser constitutives d'una situació d'incomoditat, però que puguin ser reconduïdes amb la intervenció del Delegat/da de Prevenció, valorant en Junta les mesures a aplicar.

Estadi inicial: Comunicació i Formulació d'una queixa

El primer pas que posa en marxa el procés, és la comunicació dels fets, és important formular-ho tan aviat com sigui possible, aquesta ha de realitzar-se directament a un membre de la Comissió o per escrit a l'adreça de correu electrònic posant ACTUACIÓ PER ASSETJAMENT SEXUAL (prevencio@clubvoleibolreus.com) i ha d'incorporar les dades relacionades en el formulari de queixa adjunt a aquest document, si urgeix també es pot fer per telèfon a algun membre de la comissió.

Anàlisi dels fets: Recollida d'informació

Un cop rebuda la queixa, el delegat/da s'entrevistarà amb la persona que es considera assetjada sexualment o discriminada per raó de sexe o orientació sexual per tal de:

Obtenir una primera aproximació del cas (valorar l'origen del conflicte i valorar el risc al qual pot estar exposada la presumpta víctima).

Informar i assessorar sobre els drets i totes les opcions i accions que es poden emprendre.

Conciliació informal (si fos necessària)

El delegat/da intentarà resoldre el conflicte actuant com a tercer en una conciliació informal entre les parts implicades. Aquesta conciliació podrà fer-se amb les dues parts de forma conjunta o de forma individualitzada, incloent la possibilitat de no comunicar

la identitat de la persona que formula la queixa a la persona acusada.

Això comporta:

Informar aquesta persona que el seu comportament és contrari a les normes del Club.

Informar de les conseqüències de continuar amb l'actitud.

Comunicar que, malgrat que la conversa és informal i confidencial, es farà un seguiment de la situació.

Resolució i Resultats:

La persona delegada elaborarà un informe amb la descripció detallada de la situació on ha de constar la conformitat de les parts sobre la tramitació i resolució del procediment.

Si la persona afectada decideixi no presentar denúncia, el Delegat presentarà l'informe a la Junta Directiva i es valorarà si hi ha evidència dels fets i s'avaluarà la importància i el nivell de queixa aplicant la mesura o sanció al denunciat. Aquestes mesures poden anar des de la cessió en casos més greus, a la separació durant l'activitat de les persones implicades, entre d'altres.

Aquestes mesures s'aplicaran sempre afavorint al denunciat.

A l'informe es farà especial esment del compromís de la finalització de les conductes que hagin generat la queixa i les mesures o sancions que s'ha decidit aplicar en Junta, després es procedirà a tancar el cas i retornar la documentació presentada.

Si la persona afectada decideix presentar denúncia, el Delegat/da li ha d'oferir assessorament i suport per concretar la denúncia i seguir el procediment del següent apartat.

Procediment de denúncia

La denúncia pot ser arrel del resultat d'una queixa o directament mitjançant els vessants comunicants establerts, el delegat/da haurà de:

Informar la persona denunciada del contingut de les acusacions

Establir els termes de referència de la instrucció.

Instrucció del procediment

El delegat/da elaborarà un informe escrit on s'expressi si hi ha evidències suficients per afirmar que s'ha produït una situació d'assetjament sexual o d'assetjament per raó de sexe o orientació sexual. Per això s'haurà de:

Entrevistar la persona que presenta la denúncia

Entrevistar els possibles testimonis

Entrevistar la persona denunciada

La persona que fa la denúncia només ha d'aportar indicis que es fonamentin en actuacions d'assetjament discriminació de la mateixa manera la persona denunciada podrà provar l'absència de discriminació aportant les proves que consideri.

Mesures provisionals durant la instrucció

Durant el procés d'instrucció, s'haurà de considerar si cal:

Emprendre alguna mesura per limitar o evitar els contactes entre la persona que presenta la denúncia i la persona presumptament assetjadora.

Intentar limitar els contactes durant la investigació.

Facilitar suport i assessorament.

Prendre mesures per garantir la confidencialitat.

Resolució del procediment

La instrucció finalitzarà a l'incloure a l'informe elaborat la síntesi dels fets, les accions dutes a terme (inclouent les entrevistes, declaracions i pràctiques de prova efectuades) i les conclusions del Delegat/da i la recomanació de com procedir. Aquest informe serà

elevat a la Junta Directiva per a la seva informació i resolució.

La Junta Directiva es reunirà amb caràcter d'urgència per valorar l'informe del Delegat/da i prendrà alguna de les següents decisions en un termini màxim de 5 dies.

Arxivar el procediment per considerar que no s'ha produït cap conducta d'assetjament sexual, per raó de sexe o orientació sexual.

En el cas de menors, caldrà posar-se en contacte amb les autoritats competents davant qualsevol indicati de violència (Infància Respon de la DGAIA), així complir amb l'article 15 i 16 de la LO 8/2021 de protecció integral de la infància i l'adolescència enfront la violència.

Si de l'informe es poguessin derivar indicis d'assetjament sexual, discriminació per raó de sexe o orientació sexual, però no suficients per determinar la seva existència, acordarà continuar el procediment, podent designar una nova persona encarregada de la instrucció.

En cas que es concludués l'existència d'un possible assetjament sexual, discriminació per raó de sexe o orientació sexual, adoptarà una o varies de les següents mesures:

Acompanyament, suport i assessorament a la víctima.

Comunicació i trasllat de tota la documentació al Jutjat de Guàrdia, Fiscalia, Forces i Cossos de Seguretat a fi i efecte de depurar responsabilitats penals.

Trasllat al Síndic de Greuges, per ser l'òrgan encarregat de la defensa dels drets i les llibertats en matèria de no discriminació per raó de gènere que puguin haver estat vulnerats per l'actuació d'institucions o persones .

Trasllat a Inspecció del Treball en cas que hi hagi una relació laboral.

Avaluació i seguiment del protocol: Es revisarà anualment si el protocol funciona, analitzant situacions hagin activitat el protocol.

Segons la tipologia de cada cas es podrà contactar i/o demanar assessorament a diferents vies com:

•DGAIA – Direcció General d'atenció a la infància i adolescència
infanciarespon.bsf@gencat.cat.

•Servei d'Atenció Integral LGTBI
arealgbt.tsf@gencat.cat
Tel. +34 93 228 57 57

Aquest protocol de Delictes Sexuals ha estat aprovat per la Junta Directiva del Club Voleibol Reus en data 7 d'agost de 2023. , aquest i tota la documentació relacionada està penjada a la Web del Club

<https://clubvoleibolreus.com/>

ANNEX 1 SITUACIONS DE RISC I MESURES

ESPAIS	ACTIVITAT	MESURES
DORMITORIS ALLOTJAMENTS	CONCENTRACIONS COMPETICIONS	Les habitacions dels menors seran almenys dobles. Control de visites des de l'exterior pel cap de l'expedició. Sempre que sigui possible, evitar compartir menors habitació amb adults. Les habitacions seran controlades per un responsable del mateix gènere
VESTIDORS	ENTRENAMENTS COMPETICIONS	Diferenciats dones i homes Si hi ha possibilitat, separació de <u>menors i de majors d'edat</u>
OFICINES	En REUNIONS PERSONALS DIRECTIUS durant les reunions.	No tancar portes durant les reunions
GIMNÀS	ENTRENAMENTS AMB ESPAIS TANCATS	No tancar portes durant els entrenaments.

ANNEX 2. MODEL DE DENUNCIA.

Dades a de posar la persona en el correu:

- Nom i cognoms de la persona que fa la queixa o denúncia
- Nom i cognoms i posició de la persona denunciada
- Detalls dels fets que es consideren rellevants: descripció, dates, durada, freqüència dels fets
- Els nom i cognoms dels possibles testimonis

FORMULARI DE DENUNCIA INTERNA, PROTOCOL PER A LA PREVENCIÓ, LA DETECCIÓ, L'ACTUACIÓ I LA RESOLUCIÓ DE SITUACIONS D'ASSETJAMENT SEXUAL, O DISCRIMINACIÓ PER RAÓ DEL SEXE I DE L'ORIENTACIÓ SEXUAL

DADES DE LA PERSONA QUE FORMULA UNA QUEIXA O DENUNCIA

Nom i Cognoms, DNI, Club/Federació, Càrrec o estament, Domicili, Telèfon, Correu electrònic

DADES DE LA PERSONA DENUNCIADA

Nom i Cognoms, DNI, Club/Federació, Càrrec o estament, Domicili, Telèfon, Correu electrònic

RELAT DELS FETS

Concretar el motiu i incloure documents probatoris si n'hi ha (incloent àudios, vídeos, missatges, correus etc..)

TESTIMONIS

Si n'hi ha, incloure'ls amb noms i cognoms, i contacte

1 Sr/a.....

2 Sr/a.....

3 Sr/a.....

DESITJA FORMULAR UNA QUEIXA O UNA DENUNCIA? QUEIXA DENUNCIA

DATA LOCALITAT I SIGNATURA